

IMK

inovativni mladi
kmet • kmetica

2015

CIP- Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

63:330.341.1
631.115.1

INOVATIVNI mladi kmet, kmetica 2015 : 9. izbor, petek, 20. november 2015, grad Rače
/ [besedila Rok Damijan ... [et al.] ; urednica Slavica Gašparič ; fotografije RTV SLO].-
Ljubljana : Zveza slovenske podeželske mladine, 2015

ISBN 978-961-93751-1-2
1. Damijan, Rok 2. Gašparič, Slavica
282203136

Naslov:
Inovativni mladi kmet, kmetica 2015

Urednica:
Slavica Gašparič

Oblikovanje in grafična podoba:
Tomi Brumen

Lektorica:
Anja Tikvič

Pregledali:
Petra Simonišek, Andreja Krt Stopar

Besedila:
Rok Damijan, mag. Dejan Židan, Cvetko Zupančič, Barbara Belšak, Branko Ledinek, Andreja Krt Stopar, Boris Uranjek, Barbara Lapuh, Irena Friškovec, Matej Zore, Marija Kresnik, Srečko Rajh, Simona Hauptman, Milena Črv, Slavica Gašparič

Fotografije:
RTV SLO, Matej Pal

Izdala in založila:
Zveza slovenske podeželske mladine

Kontakt:
www.zaspm.si, info@zspm.si

Tisk:
Alinea tisk, tiskarstvo in storitve d.o.o.

Naklada:
250 izvodov

Ljubljana 2015

ZSPM

zveza slovenske
podeželske mladine

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

INOVATIVNI MLADI KMET, KMETICA
2015

9. IZBOR

PETEK, 20. NOVEMBER 2015
GRAD RACE

O času

Pred kratkim sem od zelo razgledanega kmeta slišal rek: »Potrebno je stvar skapirat (razumeti) in ne kopirat!« Kot lahko preberete v zborniku, je vsak izmed šestih letošnjih kandidatov za osvojitev 9. naziva Inovativni mladi kmet, ta pregovor dodobra implementiral v svoje zamisli. V današnjem času, ko nam vsem zmanjkuje časa in imamo tisoč in en pripomoček, da bi na času privarčevali, so si letošnji kandidati vzeli veliko časa in verjamem, da ne obžalujejo niti minute, ki so jo vložili v razvoj svoje ideje. Tudi vi, ki listate po zborniku, ste si vzeli čas in morda se vam je prav v tem trenutku porodila ideja, kako bi prav na vaši kmetiji izboljšali izkoristek stroja, pričeli s kakšno novo tržno nišo med vašimi produkti, povečali pozitiven vliv vašega ukrepa na okolje.

Čas nam je vsem dragocen, a kdor se boji, da bo izgubil preveč časa, če se bo lotil nekaj novega, je že izgubil bitko s časom. Ideje, ki se nam porajajo v glavi, so vredne, da jih razvijemo, še bolj pa je pomembno, da jih delimo z drugimi in prav to počnemo z izborom Inovativni mladi kmet. Izbor vsako leto doprinese tudi k večji prepoznavnosti kmetijstva in daje mladim še dodaten zagon in potrditev, da so na pravi poti.

Rok Damijan,
predsednik ZSPM

mag. Dejan Židan

Spoštovane mlade kmetice, mladi kmetje!

Prav je, da kmetovanje postaja čedalje bolj cenjeno. Zavedanje o pomembnosti prehrane, okolja, kakovosti življenja na podeželju in predvsem priložnosti, ki jih ponuja kmetovanje, privablja več mladih, tudi tistih, ki v osnovi ne izhajajo iz podeželja. Mladi na podeželju ste ključ do trajnostnega upravljanja z naravnimi viri, prav tako je pomembno, da zagotavljate trajno poseljenost in s tem prispevate tako h kulturni, kot pokrajinski pestrosti našega prostora. Spoštujem, da vas pri tem poklicu žene vztrajnost, iznajdljivost in inovativnost. To nam prinaša kakovostno, varno in lokalno pridelano hrano ter na drugi strani trajnostno varovanje zemlje, vode, živih bitij – celotnega naravnega okolja. Prav letošnje leto je generalna skupščina Združenih narodov razglasila za Mednarodno leto tal s sloganom: »Zdrava tla za zdravo življenje«. Prepričan sem, da boste prav mladi znali s svojimi inovativnimi pristopi v kmetijstvu varovati naša tla in s tem zdravje ljudi in živali.

Izbor inovativnega mladega kmeta je že 9. po vrsti. Kandidati so vedno bolj samozavestni, inovacije pa odraz časa in se lahko kosajo v svetovnem merilu. Kmetijsko ministrstvo podpira mlade skozi več ukrepov, ki so namenjeni predvsem izboljšanju strukture kmetijskih gospodarstev, obenem pa prinašajo tudi zmanjšanje ekonomskega tveganja in spodbujajo razvoj kmetij. Ukrepi, ki so izključno namenjeni mladim, so: Pomoč za zagon kmetij za mlade kmete, kjer podpiramo posameznike ob

prevzemu kmetije. Posamezniki ob zaposlitvi in izključni dejavnosti kmetijstva, lahko pridobijo do 45.000 EUR, vezanih na razvoj kmetije, skladno s poslovnim načrtom. V okviru sheme neposrednih plačil za mlade kmete lahko posamezniki pridobijo pravico do petletnega višjega neposrednega plačila na površino, ki jo imajo v uporabi. Mlade bomo spodbujali tudi pri ukrepih Investicije na kmetijska gospodarstva, kjer so mladi upravičeni do kar 20 % višjega sofinanciranja naložbe in tako lahko dosežejo stopnjo 50 % upravičenih stroškov. V tem programskem obdobju Programa razvoja podeželja 2014–2020 bomo pričeli z izvajanjem ukrepa Sodelovanja, ki mora vključevati tudi marsikaterega mladega kmeta in bo s pomočjo drugih institucij prispeval k še večji inovativnosti v kmetijskem sektorju.

Stopiti iz množice je velik, pogumen in zahteven korak. S tem človek včasih tudi tvega, da ljudje ne bodo odobrvali njegovega inovativnega delovanja, morda bo naletel celo na nasprotovanje. A vendar verjamem, upam in želim, da so vaše zgodbe in ideje plod tehtnega in hkrati drznega razmisleka, naravnane trajnostno ter družbi prijazno. Tak trud se ceni, spoštuje in prepričan sem, da se tudi obrestuje!

Naj vas na vaši poti novih odkritij spremlja tale misel, ki jo je izrekel znani izumitelj Thomas Alva Edison, ko je po več kot 1000 poskusih iznašel žarnico: “Ne, nisem doživel tisoč neuspehov!...Uspešno sem izločil 1000 zamisli, ki ne delujejo!”

Mag. Dejan Židan,
minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

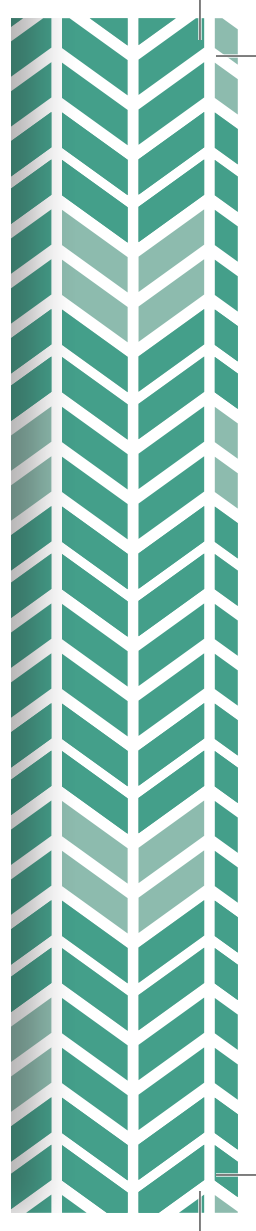

Cvetko Zupančič

Spoštovane mlade kmetice, mladi kmetje!

Slovensko kmetijstvo se že vrsto let sooča s predsodki, ki so zakoreninjeni v javnosti. Vsak jih je verjetno slišal že veliko, najbrž tudi tega, da so kmetje konservativni, nazadnjaški, obremenjeni s tradicijo. A to ne drži. Slovenski kmet se že dolgo zaveda, da znanje in inovativnost pripomoreta k boljšemu in lažjemu kmetovanju. To vemo tudi na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, zato že vrsto let skupaj z Zvezo slovenske podeželske mladine organiziramo izbor Inovativnega mladega kmeta oziroma kmetice. Želimo namreč razširiti prepoznavnost poklica kmeta in spodbujati mlade, da poleg mladostne zagnanosti in moči večjo pozornost namenijo tudi tvorjenju idej ter vključitvi lastne inovativnosti v vsakdan kmečkega življenja.

To je tudi razlog, zakaj je KGZS pripravila projekt Brez predsodkov o kmetijstvu in skupni kmetijski politiki, ki ga sofinancira Evropska komisija.

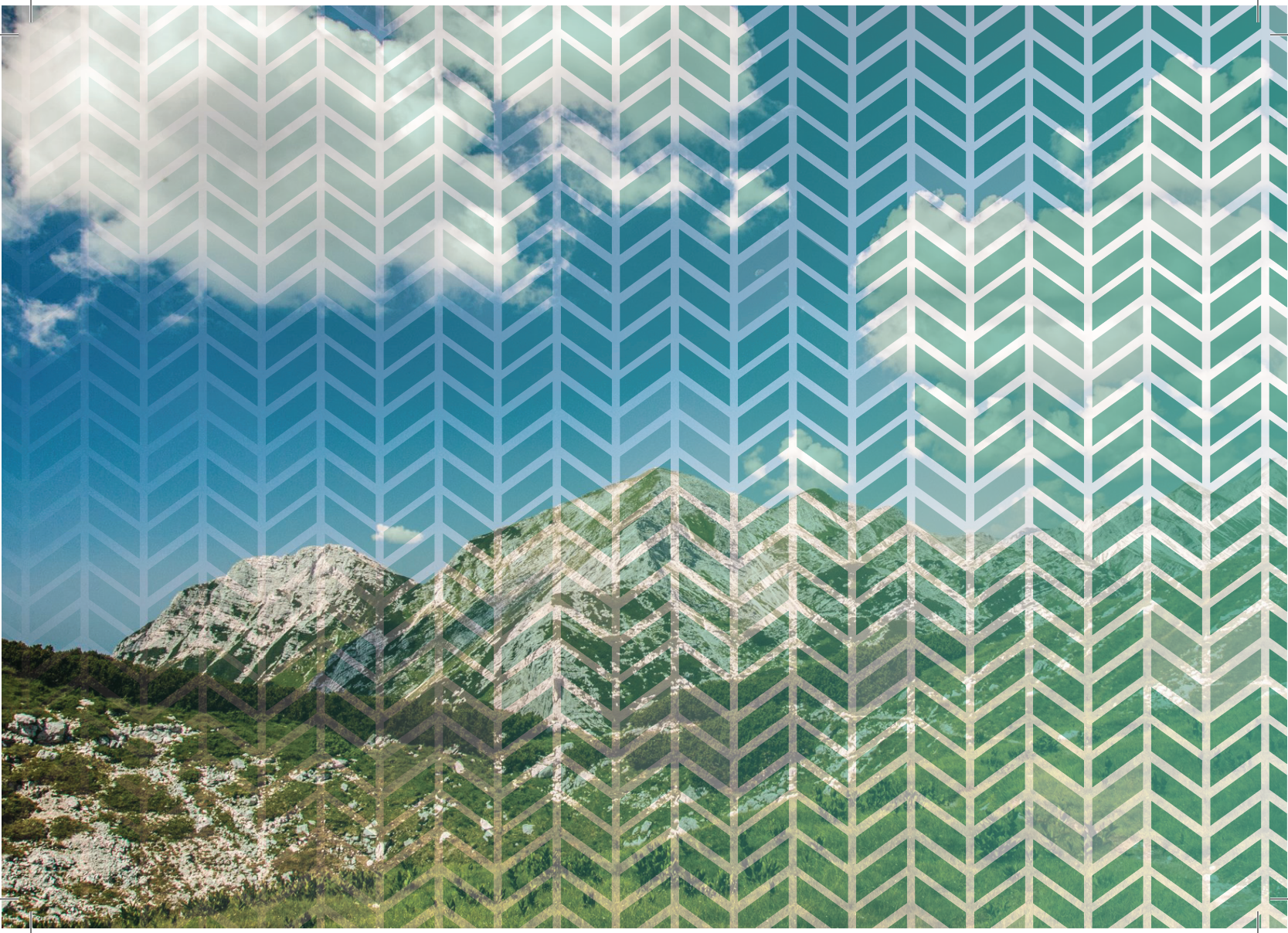
Želimo namreč predstaviti javnosti, da je biti kmet odgovoren in zelo pomemben poklic. In ne samo to, je v bistvo poslanstvo, brez katerega ni življenja. Želimo opozoriti na to, da je naša glavna skrb ohranjanje naravnih virov za lastno prehransko varnost za nas in naše naslednike. Da predsodki o kmetih in kmetijstvu že dolgo ne držijo več in da tudi v kmetijstvu velja, da na mladih sloni naša prihodnost.

KGZS si prizadeva narediti kmetijsko politiko čim bolj prijazno kmetu in kmetovanju. Prisluhnilo smo mladim in jim nudimo vso strokovno pomoč, vključili smo jih tudi v organe odločanja. Želimo jih utrditi v prepričanju, da se tudi v kmetijstvu splača delati, a da pri tem ne pozabijo na tradicijo, ki je neizčrpen vir izkušenj, modrosti in idej, tudi za inovacije.

Zavedamo se, da so na poti od začetka kmetovanja do pravih dosežkov prisotna marsikatera odrekanja, nezadovoljstva in tudi slaba volja. A vsakoletni sodelujoči v izboru inovativnega mladega kmeta oziroma kmetice dokazujejo, da se v kmetijstvu da uspeti in uresničiti svoje sanje. Čestitam vam in želim, da bi vas kot umne in inovativne ljudi prepoznali tudi drugi na vaši poti k uspehu!

Cvetko Zupančič,
predsednik KGZS

Branko Ledinek

V Sloveniji je družinsko kmetovanje ena najbolj razširjenih oblik kmetovanja. Za razvoj in prihodnost družinske kmetije je pomembno, da se ta organizira kot podjetje. Vloga današnjega kmeta je bistveno pomembnejša kot v preteklosti. V današnjem tekmovalnem okolju so tudi na kmetijah uspešnejši tisti, ki imajo znanje, sledijo sodobnim tehnologijam, imajo ideje, so inovativni in poskušajo za svoje proizvode doseči višjo ceno na trgu. Pri tem ste manjši kmetovalci praviloma uspešnejši. Ste bolje usposobljeni, lažje sledite tehnološkim in gospodarskim spremembam. Imate veliko idej, pripravljeni ste vztrajati in tudi tvegati, da se ideje uresničijo in pripeljejo do inovacij, ki pa velikokrat pomenijo lažje delo na kmetiji in stroškovno bolj učinkovite proizvode. To pa mnogokrat omogoča večjo tržno usmerjenost in obstoj kmetij, posebno še v našem okolju, ki je hrbovito in kjer so pogoji kmetovanja še zahtevnejši.

Vsem, ki ste se letos uvrstili v ožji izbor za inovativnega mladega kmeta, čestitam. Posebne čestitke pa že vnaprej izrekam zmagovalcu danjšnega izbora. V vaših rokah je prihodnost slovenskega kmetijstva, pridelave ter predelave zdrave hrane, prehranska varnost naše države in ohranjanje podeželja. Vztrajajte na svoji poti, povežite se in vzpodbujajte drug drugega, kajti s tem ste močnejši. Če pa ste pri tem še inovativni, pa je pot za doseg vaših ciljev veliko lažja. Naj bo vaša inovativnost dobra spodbuda za vse.

Občina Rače – Fram
Župan
Branko Ledinek

DPM Spodnje Podravje

Člani Društva podeželske mladine Spodnje Podravje se zavedamo, kako pomembna je inovativnost na vseh področjih, predvsem pa v kmetijstvu. Zato smo ponosni, da smo lahko letos del izbora za Inovativnega mladega kmeta 2015.

Ker se je v kmetijstvu potrebno stalno prilagajati spreminjajočim se razmeram, morajo biti kmetje ves čas inovativni. Prav s takimi izbori se ta inovativnost med mladimi spodbuja in razvija. Marsikatero delo se veliko lažje opravi s kakšnim dodatkom na delovnem stroju, izboljšavami ali zgolj z drugačnim pristopom k določenemu opravilu ali k določeni dejavnosti. Vedno bolj ugotavljamo, da s kmetijsko proizvodnjo zelo težko konkuriramo kmetijam drugje po Evropi. Imamo pa ogromno mladega mislečega potenciala za razvijanje drugačnih načinov kmetovanja in trženja kmetijskih proizvodov, kar posledično omogoča povečanje prihodkov ali zmanjšanje stroškov na kmetijah. Občudujemo kandidate, ki so sodelovali ali sodelujejo na izborih. Prepričani pa smo tudi, da na naših kmetijah za marsikatero idejo stojijo ženske in dekleta, zato tudi njih vabimo, da se opogumijo in sodelujejo na izborih v prihodnjih letih.

Barbara Belšak,
predsednica DPM Spodnje Podravje

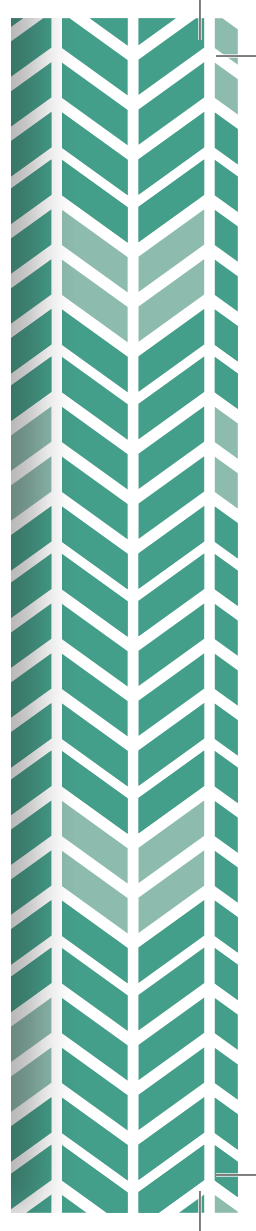

Andreja Krt Stopar

Kmetijstvo je živ organizem. Kmetovanje je delo za življenje. Nekje bolj, nekje manj intenzivno se izvaja na vsakem koščku Zemlje.

Zavedanje, da je hrana vsakodnevna človekova potreba, pa nas ne sme uspavati v prizadevanjih za tehnološke, ekonomske in okoljske izboljšave. Prav slednje nam omogoča večjo konkurenčnost in s tem tudi boljše življenje. Kmetijstvo v svoji več razsežnostni funkciji pa daje tudi več različnih možnosti razvoja in uspeha. Mladi, vsestransko odprti in inovativni prav v tem prostoru lahko zlahka prepoznate in udejanjite svojo poklicno pot. Znanje, ki ste ga prejeli z izobraževanjem in v praksi s prenosom od svojih staršev, vam omogoča dobro obvladovanje posameznih proizvodnih ter poslovnih korakov. Poznavanje prednosti in slabosti je prostor vašim izboljšavam. Vsaka inovativnost vam pri tem omogoča večjo učinkovitost, ki se lahko kaže na tehnološkem, okoljskem, dohodkovnem ali osebnem razvoju.

Z znanjem in napredkom, ki ste ga udejanjili na svojem kmetijskem gospodarstvu, ste stopili v krog naprednih in uspešnih posameznikov. V krogu enakih pa prihaja v ospredje tržna tekmovalnost, ki se odraža v tem, da ste nekaj posebnega, da ste boljši, da ste edinstveni. Nove zamisli, nove ideje, nove priložnosti vas bogatijo kot posameznika, predstavljajo pa tudi doprinos celotni družbi. Dolgoročno stabilnost in uspeh ter konkurenčnost slovenskega kmetijstva pa lahko dosežemo le ob zavedanju in upoštevanju načel vzajemnosti ter spoštovanja dostojanstva.

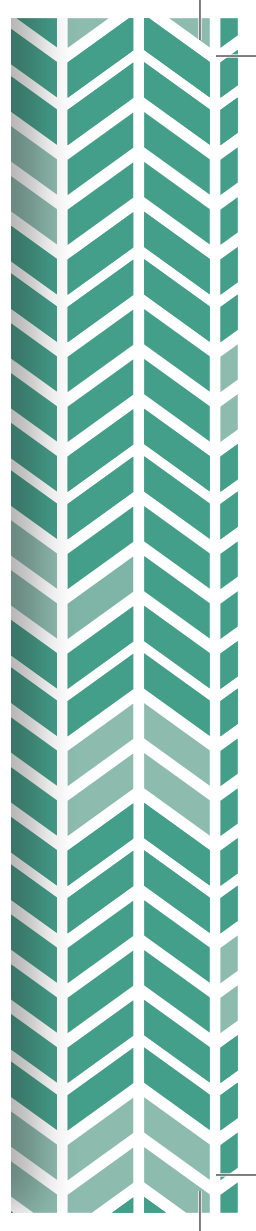
Mladi s svojo zagnanostjo in svežimi idejami prinašate in uresničujete želje za lastni napredek, s tem pa tudi v dobro celotnega kmetijstva in družbe. Slovenske kmetije po svojem obsegu in strukturi, v pretežni večini, ne omogočajo dohodka za današnji način primerni življenjski standard, pa vendar ste mladi dokazali, da znate in zmorete vzajemno živeti z naravo, vzajemno živeti v družbi, vzajemno pristopiti k skrbi, da bo danes in jutri pridelana naša, kakovostna, domača slovenska hrana in da ste tista luč, ki sveti na poti vzajemnosti do potrošnika.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije si, skupaj z vami in za vas, prizadeva graditi pot pravičnosti. Njena osrednja naloga je strokovno in argumentirano zastopanje interesov svojih članov. Njeni cilji v zagotavljanju javnega interesa pa zbornici nalagajo širšo družbeno odgovornost in proaktivno vlogo. Po načelu enakomerne zastopnosti, zagotavljanju enakosti in enotnosti ter strokovnosti je KGZS dolžna uskladiti tako individualizem kot pluralizem mnenj in interesov za doseg blaginje slovenskega kmetijstva, gozdarstva, ribištva in podeželja.

Dragi mladi,

z vami gradimo določene skupne projekte in vedno smo vam ob strani. V veselje nam je za vsakega izmed vas, ko zvemo, da se je odločil prevzeti kmetijo in da ste pri svojem delu uspešni. Skupaj z vami želimo verjeti, da bo družbena odgovornost prerasla v družbeno pravičnost, v kateri bo vsak posameznik vreden svojega dostojanstva. S svojim življenjem, s svojo osebnostjo, z nadvse pomembnim kmetovanjem nadaljujte tradicijo svojih prednikov z optimizmom in ponosom navdušujte tudi ostale.

Andreja Krt Stopar
predsednica Komisije za izbor IMK

Kaj je IMK in kako poteka?

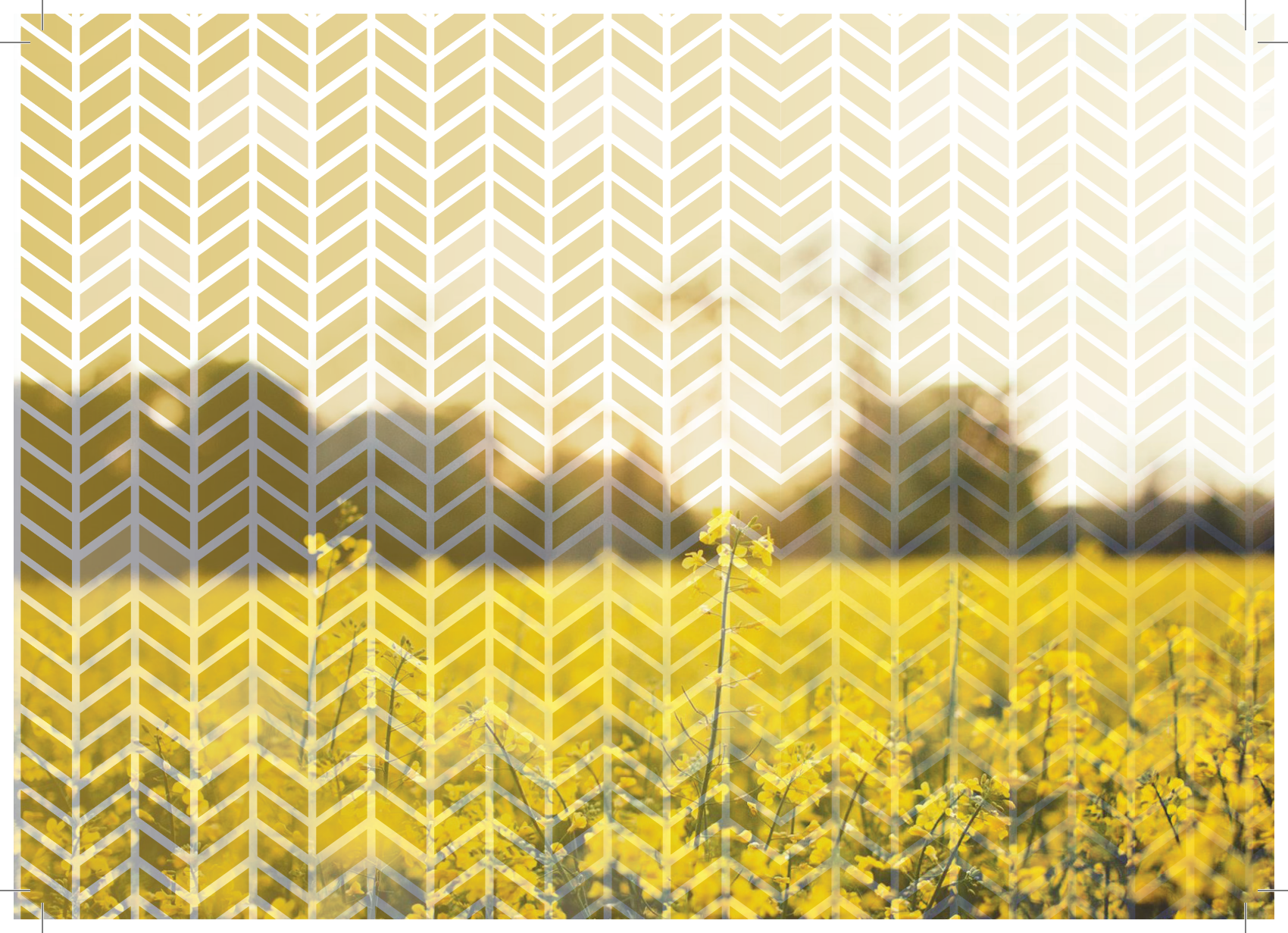
Izbor inovativne mlade kmetice oziroma inovativnega mladega kmeta leta sta Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine pričeli izvajati leta 2007. Vsako leto se izmed dobrih kandidatov podeli naziv inovativni mladi kmet ali kmetica leta le eni osebi. V tej težki odločitvi se komisija odloča na podlagi vrednotenja vpliva posameznikovih inovativnih idej na konkurenčnost slovenskega kmetijstva.

Komisija v sestavi Rok Sedminek, Petra Simonišek, Boštjan Goličnik, Primož Žagar in Andreja Krt Stopar si je ogledala kmetijska gospodarstva vseh kandidatov, ki so se odzvali na povabilo za izbor IMK. Preverjali smo njihove ideje, pomembne za nadaljnji razvoj, uvajanje novih metod dela in njihovih učinkov na kmetijsko gospodarstvo. Uporabljena so bila ocenjevalna merila, ki so bila predhodno objavljena, in sicer: inovativnost ideje, trajnost projekta, vključenost vidika zaščite okolja, vpliv na lokalno skupnost in podeželsko območje, napoved ekonomskega učinka ter tržna usmerjenost kmetije.

Opravljeni dela letošnjih nominirancev za naziv IMK 2015 so prav na vseh njihovih kmetijskih gospodarstvih prinesla lepe rezultate. Mnoga med njimi so vredna širše promocije pozitivnih praks, vse pa so izkazale povečanje prihodkov, specializacijo in posodabljanje kmetijske pridelave in/ali predelave, povečanje kakovosti kmetijskih proizvodov ter izboljšanje pogojev dela kmetijskih opravil.

K orisu dela in kmetijskih gospodarstev kandidatov za izbor inovativnega mladega kmeta/kmetice, ki bodo predstavljeni v nadaljevanju, so prispevali: Slavica Gašparič, Barbara Lapuh, Irena Friškovec, Matej Zore, Marija Kresnik, Srečko Rajh, Simona Hauptman, Milena Črv in Andreja Krt Stopar.

Andreja Krt Stopar
predsednica Komisije za izbor IMK

Boštjan Čulk

Boštjan Čulk je med prvimi, ki je uvedel sušenje hmelja na lesne sekance. S svojim izdelovalcem peči je sodeloval pri zasnovi in nadaljnji optimizaciji peči, ki je prilagojena za sušenje hmelja. Šel je še korak naprej, tako da isto peč izkorišča tudi za sušenje krme v okroglih balah. To pa je naredil tako, da je ob hmeljski sušilnici uredil pokrit zračni kanal z odprtinami, na katere postavi okrogle bale krme.

V zadnjem letu je Boštjan postavil hlev za krave molznice na prosto rejo in zunanjo klimo. Molža poteka s pomočjo molznega robota.

Že konec leta 2013 je na kmetiji ob glavni cesti postavil mlekomat, kjer lahko kupci ob vsakem času natočijo sveže surovo mleko. Boštjanova vizija je, da bo na mlekomatu ponudil mleko, namolzeno od krav, ki bodo krmljene samo s senom (seneno mleko).

Boštjan tudi na področju pridelave hmelja uvaja izboljšave in posodobitve, tako da je bil med prvimi, ki je svoja hmeljišča opremil s kapljičnim namakalnim sistemom.

Boštjan Čulk

Male Braslovče
culk.bostjan@siol.net

**DPM Spodnje Savinjske
doline**

Več o Boštjanovi inovaciji
si lahko pogledate na

www.zspm.si

Gregor Fras

Začetki kmetije Fras segajo v konec 19. stoletja. Z letnicami 1876 in 1888 so datirana poslopja, v katerih kmetija danes obstaja in deluje. Je kmetija s tradicijo, ki je ohranila vse značilnosti trdne, močne in uspešne kmetije, na kateri so živeli in živijo ljudje s pozitivno energijo in vizijo ter željo po ohranjanju kmetovanja v tem delu Slovenije.

Proizvodnja na kmetiji se modernizira in specializira v prirejo mleka. V hlevu je 40 glav govedi, od tega 20 do 25 krav molznic, ostalo so živali za obnovo črede.

Njen dolgoletni obstoj in s tem dejstvo, da se je kmetija obdržala skozi vsa najtežja obdobja, je posledica generacijske navezanosti na zemljo, izostren čut živeti z naravo, je način življenja in je pot, ki si jo je načrtal mladi gospodar Gregor, ki bo v letošnjem letu kmetijo prevzel.

Po pridobljeni diplomi se je vpisal na magistrski študij ekonomije – management marketing, ki ga končuje z nalogo z naslovom »Pomen blagovne znamke za ponudnike kmetijskih pridelkov in izdelkov«.

S tem je eden redkih, če ne že edini prevzemnik, ki želi s študijem pridobljeno znanje uporabiti v praksi na svoji kmetiji. Gregor prav v tem vidi velik izziv in priložnost za potrditev uresničevanja ciljev na svoji kmetiji. Glede na izkušnje v kmetovanju in dobro izhodiščno izobrazbo v ekonomiji in trženju želi mlečne izdelke, predelane na kmetiji, v prihodnje tržiti pod svojo blagovno znamko. Tako namerava postati prepoznaven širšemu krogu potrošnikov, kar zagotavlja vsekakor večji uspeh trženja.

»Svoje delo na kmetiji izjemno cenim in se zavedam, da je resnično privilegij živeti na podeželju – kmetiji in delati zase in za svojo družino tisto, kar te veseli. Resnično želim postati kmetovalec in prevzeti kmetijo kot »mladi prevzemnik kmetije«, saj menim, da je delovno mesto na kmetiji izjemno pomembno zame in mojo družino ter za celotno družbo, v kateri živimo«, meni mladi prevzemnik kmetije.

Gregor Fras

Šentilj
gr.fras@gmail.com

DPM Maribor

Več o Gregorjevi inovaciji
si lahko pogledate na

www.zspm.si

Janez Škrjanec

Na kmetijskem gospodarstvu so leta 2012 registrirali dopolnilno dejavnost – predelavo mleka. Janez je na domači kmetiji zgradil, opremil in registriral sirarno, s čimer je ustvaril tudi novo delovno mesto. Kmetijo je prevzel po koncu študija živilstva in prehrane, do takrat so se starši ukvarjali z osnovno panogo – prirajo mleka. Že študij in izobraževanja pa so nakazovala, v katero smer si želi kmetijo peljati.

V letu 2015 so zgradili sušilnico za seno, kar je osnovni pogoj za prehod na »zdravo« mleko. Zagotovljene imajo dovolj velike skladiščne kapacitete za krmo, da bodo lahko povsem ukinili silažo. Sušenje poteka s pomočjo »toplotne« strehe in kondenzatorja. Seno iz enega konca do drugega prenašajo s tračnim dvigalom. Ta način spravila jim omogoča kakovostnejšo krmo, saj lahko seno iz travnika spravijo prej, ko so na bilkah še vsi listi. Prednost pa je zagotovo tudi neodvisnost od vremena.

Večino površin njihove 45-hektarske kmetije je trenutno zatravljenih, nekaj pa imajo tudi koruze za zrnje. V sodobnem hlevu imajo trenutno 45 krav molznic. S senenim mlekom bodo dosegli še višjo kakovost mleka in mlečnih izdelkov in edinstvenost, kar bi moglo pozitivno vplivati na prepoznavnost kmetije in boljšo prodajo izdelkov.

Glavnino mleka trenutno prodajo v večje mlekarne, 25 % pa ga predelajo v mlečne izdelke – navadni sir, sir z zelišči, dimljeni sir, mehki sir in sir za žar, jogurte in skute. Poleg prodaje na kmetiji in tržnici svoje izdelke kupcem tudi dostavljajo.

Janez Škrjanec

Trebelno
info@skrjanec.si

DPM Trebelno

Več o Janezovi inovaciji
si lahko pogledate na

www.zspm.si

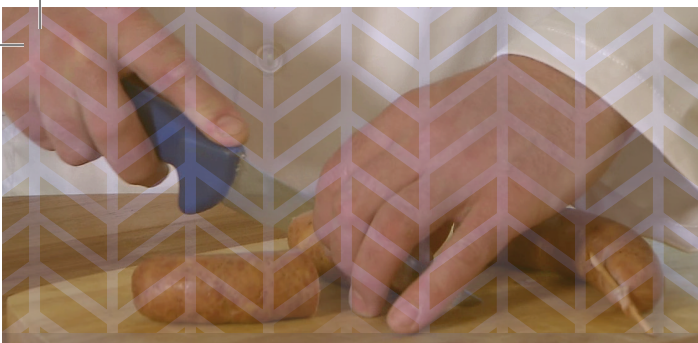

Marko Dolenc

Marko Dolenc živi in dela na kmetiji v vasi Predoslje, občina Kranj. Kmetija je usmerjena v živinorejo, rejo bikov. V prihodnjih letih namerava prevzeti domačo kmetijo. Po osnovni šoli se je vpisal na Agroživilsko šolo in pridobil poklic mesarja.

Leta 2007 se je ob delu vpisal na izredni študij na Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, kjer je diplomiral z diplomsko nalogo »Izdelava domače klobase po tehnologiji kranjske klobase z oceno kakovosti« ter pridobil poklic inž. živilstva. Naredil je tudi izpit iz senzoričnega ocenjevanja mesa in mesnin ter sodeluje kot ocenjevalec na mednarodnem ocenjevanju mesa in mesnih izdelkov v Gornji Radgoni. Letos se je na OZS vpisal v izobraževanje za pridobitev mojstrskega naziva – mesarski mojster.

Poleg dela v službi je popoldne preizkušal tudi izdelavo domačih suhomesnih izdelkov. Začel je urejati tudi prostore za predelavo mesa, konec 2013 pa je registriral dopolnilno dejavnost na kmetiji – predelava mesa, ki prinaša dodaten dohodek manjši kmetiji.

Konec leta 2014 je pridobil certifikat za izdelavo kranjske klobase, kot prvi proizvajalec kranjske klobase na kmetiji ter 14. certificirani proizvajalec kranjske klobase v Sloveniji.

Ker dela zelo kakovostne mesne izdelke, jih že dve leti daje na ocenjevanje Dobrote Slovenskih kmetij na Ptuju, kjer je lani prejel zlato priznanje za klobaso za kuhanje ter bronasto priznanje za suho salamo in suho klobaso.

Svoje mesne izdelke daje tudi na mednarodno ocenjevanje mesnih izdelkov v Gornjo Radgono, kjer je lani prejel srebrno medaljo za Hribarjevo klobaso in šunko v ovoju ter bronasto priznanje za hrenovke. Letos pa je prejel srebrni medalji za Hribernikovo klobaso in šunko v ovoju. Zaradi visokih stroškov ocenjevanj na ocenjevanja ne da še več izdelkov.

Pri svojem delu teži k doseganju najvišje kvalitete mesnih izdelkov ter dokazovanju trgu, da lahko na kmetiji izdelava izdelke višje kakovosti kakor v obrtniških in industrijskih obratih.

Marko Dolenc

Kranj
kmetijahribar.predoslje
@gmail.com

**Društvo kranjske in
tržiške podeželske
mladine**

Več o Markovi inovaciji si
lahko pogledate na

www.zspm.si

Matjaž Frešer

Na kmetiji Frešer se ukvarjajo z intenzivno živinorejo – predelavo mleka, ob tem pa so vseskozi imeli lastne vinograde. Korenine vinogradništva segajo v leto 1832, Matjaž pa je predstavnik 7. generacije, ki se je po končani Višji šoli za gostinstvo in turizem odločil, da nadaljuje tradicijo vinogradništva.

Težave, s katerimi se je srečeval pri klasični obdelavi in ob relativni majhnosti vinogradniških površin, so ga pripeljale do ideje, ki temelji na tem, kako trajnostno pridelati vina na naravi prijazen način in jih ponuditi skupaj z lokalno hrano. Odgovor in novo poslovno idejo je našel v ekološkem vinogradništvu. Odločitvi so po letu 2011 sledile investicije v stroje za delo v vinogradu.

Iz tako pridelanega grozdja želi skozi proces predelave v lastni kleti ustvariti prepoznaven stil vina, s katerim bo zadovoljil tudi najbolj zahtevne pivce širom sveta. Z ekološkim načinom pridelave grozdja je povečal kakovost vin, hkrati pa znižal vhodne stroške in se v celoti prilagodil sodobnemu kupcu, ki spoštuje lokalno pridelavo z visoko kakovostjo.

Njihova ponudba vin je sestavljena iz treh stilov vin in sicer svežih (ritožnojčan, laški rizling, sauvignon, rumeni muškat in renški rizling), zrelih (sivi pinot, modri pinot) in posebne polnitve. Vino ritožnojčan so v lanskem letu, s pomočjo občine Slovenska Bistrica, obudili, nastavili nove standarde kakovosti, naredili novo blagovno znamko in povezali lokalne vinogradnike v Konzorcij Ritožnojčan.

Z željo večje prodaje na domu so pred leti uredili vinotoč v njegovem kletnem delu; v 300 let stari, obokani kleti pa prostor vinske banke, kjer dajejo kupcem možnost shranjevanja in uživanja vina. S pomočjo evropskih sredstev so obnovili degustacijski prostor, v katerem ponujajo lokalno pridelano hrano na sodoben način. Zaradi večjega obsega dela je na vinotoču zaposlitev dobila tudi Boštjanova partnerica. Dobro sodelujejo tudi s ponudniki turističnih storitev iz Rogaške Slatine in muzejem starodobnih vozil v Slovenski Bistrici. Prodaja njihovih vin se iz leta v leto povečuje, izvažajo ga v tujino, uspešno sodelujejo z nekaterimi znanimi slovenskimi restavracijami, kar nakazuje pravilnost njihove poslovne ideje trajnostno pridelati vina na naravi prijazen način in jih ponuditi skupaj s lokalno domačo hrano.

Matjaž Frešer

Slovenska Bistrica
vino@freser.si

DPM Venčesl

Več o Matjaževi inovaciji
si lahko pogledate na

www.zspm.si

Primož Homar

Primož Homar pri razvoju dopolnilne dejavnosti na kmetiji že od vsega začetka sodeluje in dela skupaj z očetom Stankom. Pri pridobivanju informacij o kompostiranju iz različne literature, prospektov, obiskov različnih sejmov (tudi izven meja Slovenije), svetovanja kmetijske svetovalne službe, je Primož kot velik ljubitelj kmetijske mehanizacije že pred leti skupaj z očetom skonstruiral stroj za sajenje in pakiranje komposta. Nenehno se izobražuje v tej smeri in sledi tehnološkim novostim preko strokovne literature in sledi novostim o sami tehnologiji procesa izdelave komposta. Kompost je idealen material za izboljšanje fizikalnih lastnosti zemlje in deluje kot gnojilo. Prispeva k zadrževanju vlage (zastirka), vpliva na prezračevnost tal, povečuje absorpcijo toplote, in zmanjšuje nagnjenost tal k eroziji.

Razvoj dopolnilne dejavnosti na kmetiji je šel v smer izboljšanja mehanizacije in tehnologije kompostiranja, zato se je Primož v lanskem letu odločil delati sam doma na kmetiji. Kupil je zmogljivejši tovornjak in v proizvodnjo vpeljal novo linijo za pakiranje gnoja v vreče, s kapaciteto 70 vreč na uro. Na trgu je tudi precej veliko povpraševanje po piletih iz organskega gnoja, zato se je Primož lotil še tega izziva. Organski gnoj od letošnjega leta piletira v 12,5 kilogramske vreče. Pravi, da je bila to dobra odločitev. Proizvodnja piletov in razsutega komposta naj bi bila v prihodnje že v razmerju 40:60 %.

Primož Homar

Lukovica
primoz.homar@gmail.com

DPM Blagovic

Več o Primoževi inovaciji
si lahko pogledate na

www.zspm.si

O naslovu IMK 2014

Ponosni smo, da smo v letu 2014 dobili naziv inovativni mladi kmet 2014. Imenovanje samo nam je dokaz, da kmetijo peljemo v pravo smer spoštovanja do narave. Z nazivom smo pridobili veliko medijske pozornosti, veliko število novih strank in razpoznavnost naše kmetije po celotni Sloveniji. Za naš uspeh in za uspeh je pomembno, da znamo pobrati dobre stvari in iz njih sestaviti svojo uspešno zgodbo.

Idej za prihodnost nam ne zmanjka. Naši starši so poskrbeli, da se ne ustrašimo dela, da znamo z delom svojih rok zagotoviti preživetje sebe in svojih otrok.

Vse pridobljeno znanje in izkušnje želimo izkoristiti za razvoj lastne kmetije, doseganje primerne dohodka pa tudi za ozaveščanje javnosti o pomembnosti samooskrbe. Tudi druge kmetije želimo spodbuditi k temu, da s svojim pogumom, idejami in znanjem ponudijo čim več lastnih, domačih proizvodov. Le tako bomo s skupnimi močmi in sodelovanjem prispevali k bolj zdravemu načinu življenja celotne družbe.

Naj sledi samo še povabilo – obiščite nas, morda dobite kakšno idejo za lastno ustvarjanje, si podelimo kakšno izkušnjo ali pa pridite kar tako – se naužiti pohorskega miru, okusiti kaj domačega in okusnega ali pa otrokom pokazati kakšno zanimivost.

Več o naši kmetiji in ponudbi najdete na spletni strani www.pribaronu.si in na fb profilu »Turistična kmetija Pri Baronu« - da, tudi v različnih medijih moramo biti stalno prisotni, da ostanemo zanimivi sodobnemu potrošništvu.

Boris Uranjek,
zmagovalec IMK 2014

Pri Baronu - Izletniška ekološka kmetija Uranjek

EKO IDILA NA POHORJU – PLANICA nad Framom

Pri Baronu oz. na kmetiji Uranjek se takoj vidi, da je družina predana spoštovanju do narave in sozvočju človeka z njo. Urejenost okolice, odnos do živali, način pridelovanja zelenjave, poznavanje zelišč in spretnost pri ročnih delih vas bodo gotovo navdušile. Ko pa v prijetnem vrtu, na mehki travi, na mizo prinesejo še domače dobrote, okusi Pohorja vzdražijo vaše brbončice, otroci pa se zamotijo na številnih igralih in ob stiku z različnimi živalmi na kmetiji. Eko-idila na Pohorju!

Ekološko kmetijo Uranjek boste našli v vasi Planica nad Framom (pri Mariboru), sredi travnikov, njiv, sadovnjakov in gozdov, kjer se Pohorje spušča proti ravnici. Kmetija je velika 18 ha, od tega je približno pol gozda, druga polovica pa so obdelovalne površine. Na kmetiji imajo registriranih kar 19 različnih dopolnilnih dejavnosti (izletniški turizem, izobraževanje, predelava, peka kruha ...). Pri njih se hrana pripravlja z ljubeznijo – vse od sadike do krožnika. Ob vašem prihodu vas pozdravijo z aperitivom in obloženimi kruhki, za kosilo pa je na izbor več menijev, med njimi tudi vegetarijanski in veganski. Hrana je res domača, ekološko pridelana in dnevno sveže pripravljena. Zato je pri Baronu potrebna predhodna najava.

Poleg kosil lahko izberete tudi Pohorski pisker (enolončnica s tipično zelenjavo iz pohorskih krajev), ajdove žgance z gobovo juho, v zimskem času pa koline (kislo zelje, pečenica, kašnata klobasa, pečenka, fižol z ocvirki ...). Sladokusce bo zamakala gibanica, jabolčni zavitek ali potica, za naključne obiskovalce pa imajo pripravljene narezke s suhomesnatimi izdelki in izdelke iz tunke. Ob dobri hrani se prileže tudi izbrana kapljica. Uranjekovi imajo pester zeliščni vrt in morate poskusiti vsaj nekaj iz bogate ponudbe domačih sadnih likerjev (višnjev, borovničev, žajbljev, metin, melisin, iz divje češnje) ter v žganju namočenih zelišč (kopriva, pelin, hermelika ...). Tisti, ki jim alkohol ne diši, pa bodo lahko izbirali med številnimi domačimi sokovi: jabolčni, višnjev, ribezov, malinovec, bezgov, žajbljev, melisin in metin, lipov in iz bazilike.

Kmetija Pri Baronu je izredno »otrokom prijazna«. Na voljo so gugalnice, peskovnik, rusko kegljišče, tobogan, nogometno igrišče, igrišče za odbojko, kino in spanje na seniku. Otroci lahko uživajo v družbi številnih domačih živali, ki prosto romajo v okolici kmetije in jih je res veselje gledati v tako prijetnem naravnem okolju. Poleg krav so na kmetiji še zajčki, pes Mačo, muca Tika, kokoši, račke, poni Liza, goske, purani in celo vietnamski prašički Pika in Moly.

Pri Uranjekovih lahko kupite ekološke pridelke in predelane proizvode, za katere imajo izdan ekološki certifikat. V ponudbi je predvsem različna zelenjava, jabolka, hruške, razni sokovi in sirupi, suho sadje, različni čaji, likerji, žganja, jajca in še marsikaj. Na kmetiji imajo urejeno bio trgovino, kje prodajajo ekološke pridelke in izdelke lastnih in drugih ekoloških kmetij.

Za vse vedoželjne obiskovalce organizirajo ogled ekološke kmetije, zeliščnega in permakulturnega vrta, različne ustvarjalne delavnice, predavanja o ekološkem kmetovanju in še kaj.

Sama kmetija pa se lahko pohvali z različnimi priznanji in dosežki (Mlad inovativni kmet 2014, plaketi, ocenjevanja ...)

Če vam vse napisano še ni dovolj, obiščite njihovo enkratno spletno stran, kjer boste našli ogromno informacij o njihovi kmetiji in ponudbi.

Planica 6, 2313 Fram

02 601 44 51, 051 317 104 info@

pribaronu.si

www.pribaronu.si

Facebook: Turistična kmetija Pri Baronu

Projekt IMK so podprli

triglav

V Zavarovalnici Triglav, ki je že tradicionalno prisotna na trgu kmetijskih zavarovanj, se zavedamo, kako pomembna je pridelava lastne hrane, a da kmetijstvo družbi prinaša veliko več kot le to. Zaradi tega se z vsestranskim naborom zavarovalnih produktov trudimo kmetovalcem ponuditi celovito varnost za bivanje in kmetovanje. Med kmetovalci, ki svoja poslovna tveganja s sklenitvijo zavarovanja prenesejo na Zavarovalnico Triglav, imajo še posebno mesto mladi prevzemniki kmetij, za katere imamo pripravljene določene ugodnosti. Sodelovanje z mladimi kmetovalci, ki so uspešni tudi na področju inovacij, nam je še posebej v ponos.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Ob koncu letošnjega procesa izbora inovativnega mladega kmeta smo lahko hvaležni več sodelavcem kot kadarkoli prej. Hvala vsem iz Kmetijsko gozdarske zbornice: vodstvu, ki vztraja pri skupih projektih, Tatjani in Robertu za pozitivno energijo in pomoč ter Andreji za koordinacijo in predsedstvo strokovni komisiji. Hvala tudi ostalim članom komisije, ki so si kmetije ogledali na terenu – Roku, Petri, predvsem pa Primožu in Boštjanu, ki sta se letos v tej vlogi preizkusila prvič. Hvala kandidatom, ki so se opogumili (in svetovalcem, ki so jih spodbujali, da so oddali prijavo in prispevali opise) brez vas ne bi bilo izbora in srčno upamo, da bo za vse predvsem koristna in zanimiva izkušnja.

Hvala sponzorjem, ki so projekt podprli in ki naše ideje podpirajo znova in znova.

Hvala ekipi oddaje Ljudje in zemlja, ki je omogočila, da so letos kandidati predstavljeni v gibljivih slikah in slikah v zborniku – predvsem Tatjani, ki opravila odlično delo. Hvala Tomiju, ki je poskrbel, da smo lahko filmčke prikazali na naši novi spletni strani in preizkusili nov sistem glasovanja; prav on je ena izmed gonilnih sil letošnjih novosti in tudi ta zbornik je njegov prispevek. Pri zborniku je kot lektorica sodelovala tudi Anja, Matej pa nam je odstopil nekaj svojih izvrstnih fotografij, poskrbel pa bo tudi za fotografiranje prireditve.

Hvaležna sem vsem, ki so sprejeli izziv in danes stopili na oder kino dvorane gradu Rače: VS Sonus; ter Praznovalcem, Barbari in Markotu – hvala za vse večere, ki smo jih skupaj preživel v pripravah, barvanju črk in iskanju idej. Hvala tudi Zvezi slovenske podeželske mladine – odbornikom, predvsem pa Roku – za dejansko pomoč, zaupanje, predvsem pa za možnost, da sem lahko del takih projektov kot je IMK.

Hvala županu in vsem ostalim iz občine Rače – Fram, ki so nam odstopili čudovite prostore in nam bili na voljo. Hvala Društvu podeželske mladine Spodnje Podravje – vsem članom, ki so si vzeli čas za pomoč in predsednici Barbari za pripravljenost. Hvala Inovativnemu mlademu kmetu 2014 Borisu za odlično hrano in mojemu bratu Sergeju za vodenje ekipe.

Hvala vsem, ki ste se udeležili prireditve, še posebej visokim gostom. Vsak, ki je sedel v dvorani ali ki je glasoval za ideje na spletni strani in bo ponesel besede o mladih s podeželja med ljudi je ambasador slovenskega kmetijstva, kar pa je eden izmed glavnih namenov izbora IMK – širjenje dobrih praks.

Slavica Gašparič,
tajnica ZSPM

